

Roman Statkowski | Maria | Uwertura. Andante mosso. Allegro agitato

Fragment opery według poematu Antoniego Malczewskiego

Zapomnianą już nieco operę *Maria* Romana Statkowskiego przygotował Łukasz Borowicz, dyrektor Polskiej Orkiestry Radiowej, inaugurując swoją współpracę z Orkiestrą oraz jej sezon artystyczny 2008/2009. Oprócz muzyków zaprosił do współpracy Chór Polskiego Radia z Krakowa oraz solistów – Wioletę Chodowicz, Artura Rucińskiego, Wojciecha Gierlacha i Dariusza Pietrzykowskiego. Płyta z nagraniem została wydana przez Polskie Radio w 2009 roku.

Opera została wystawiona po raz pierwszy dwa lata po jej napisaniu, 1 marca 1906 roku na scenie Teatru Wielkiego w Warszawie. Roman Statkowski oparł libretto na poetyckiej powieści Antoniego Malczewskiego.

Malczewski, pisząc historię tragicznej miłości Marii i Waćława, luźno inspirował się historią prawdziwego rodzinnego dramatu, który rozegrał się w 1771 roku na terenie ówczesnych Kresów Wschodnich w rodzinie Szczęsnego Potockiego, późniejszego uczestnika konfederacji targowickiej. Poemat ma czworo głównych bohaterów: Wojewodę, jego syna Waćława, synową Marię oraz jej ojca Miecznika. Wszechwładny Wojewoda postanawia pozbyć się niechcianej synowej. Prowadzi to do zabójstwa kobiety, a następnie do samobójstwa jego syna, który nie może pogodzić się ze śmiercią ukochanej.

Roman Statkowski, *Maria*, opera w trzech aktach

Wykonawcy:

Wioletta Chodowicz (Maria) – sopran

Dariusz Pietrzykowski (Waćław) – tenor

Artur Ruciński (Miecznik, ojciec Marii) – baryton

Wojciech Gierlach (Wojewoda, ojciec Waćława) – bas

Katarzyna Rzymska (Pacholę) – sopran

Krzysztof Kur (Szlachcic, Kozak) – tenor

Remigiusz Łukomski (Zmora, Rotmistrz, Kozak,Maska) – bas

Anna Marchwińska – przygotowanie muzyczne solistów

Włodzimierz Siedlik – przygotowanie chóru

Polska Orkiestra Radiowa i Chór Polskiego Radia

Łukasz Borowicz – kierownictwo muzyczne, dyrygent

Niniejszy fragment opery to *Uwertura. Andante mosso. Allegro agitato*.

Roman Statkowski (ur. 24 grudnia 1859 roku w Szczypiornie koło Kalisza, zm. 12 listopada 1925 roku w Warszawie) – polski kompozytor i pedagog. Rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim i kompozycję w Instytucie Muzycznym w Warszawie, by następnie przenieść się do Sankt Petersburga. W tamtejszym konserwatorium studiował kompozycję u Nikołaja Sołowjowa i instrumentację u Nikołaja Rimskiego-Korsakowa, a w 1890 roku uzyskał dyplom ze złotym medalem. W 1904 r. zamieszkał w Warszawie i został profesorem Instytutu Muzycznego, w którym początkowo wykładał historię muzyki i estetykę, a od 1909 r., po śmierci Zygmunta Noskowskiego, prowadził również klasę kompozycji. Komponował opery (*Filenis*, 1897, do libretta opartego na dramacie Hermanna Erlera oraz *Maria*, 1903-1904, do libretta opartego na poemacie *Maria* Antoniego Malczewskiego), pieśni, dzieła symfoniczne, utwory skrzypcowe, kameralne, orkiestrowe i fortepianowe.